

Vec C-368/20

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

5. august 2020

Vnútroštátny súd:

Landesverwaltungsgericht Steiermark

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

23. júl 2020

St'ážovateľ:

NW

Dotknutý orgán:

Landespolizeidirektion Steiermark

PRACOVNÝ DOKUMENT

Okolnosti konania vo veci samej

Nariadenie (EÚ) 2016/399 (Kódex schengenských hraníc) – Zákaz kontroly vnútorných hraníc – Dočasné obnovenie kontroly – Predĺženie kontroly viacerými vnútroštátnymi nariadeniami pri prekročení časových obmedzení stanovených Kódexom schengenských hraníc – Prípustnosť – Súlad s právom voľného pohybu osôb

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Výklad práva Únie, článok 267 ZFEÚ

Prejudiciálne otázky

1. Bráni právo Únie uplatneniu vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými na základe opätovných vnútroštátnych nariadení dôjde ku kumulácii predĺžovaných období na obnovenie kontroly vnútorných hraníc na viac ako časové obmedzenie v lehote dvoch rokov podľa článkov 25 a 29 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc) a bez príslušného vykonávacieho rozhodnutia Rady podľa článku 29 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc)?
2. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku:

Má sa právo slobody pohybu občanov Európskej únie, ktoré je stanovené v článku 21 ods. 1 ZFEÚ a článku 45 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie, najmä vo svetle zásady zrušenia kontroly osôb na vnútorných hraniciach, ktorá je stanovená v článku 22 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc), vykladať v tom zmysle, že toto právo zahŕňa nepodliehanie kontrole osôb na vnútorných hraniciach, s výhradou podmienok a výnimiek uvedených v Zmluvách a najmä v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc)?

Uvedené predpisy práva Únie

ZFEÚ, najmä článok 21 ods. 1 a článok 72

Charta základných práv Európskej únie, najmä článok 45 ods. 1

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc) (ďalej len „Kódex“), najmä články 22, 25 a 29

Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2017/818 z 11. mája 2017, ktorým sa stanovuje odporúčanie na predĺženie dočasnej kontroly vnútorných hraníc za výnimočných okolností, ktoré ohrozujú celkové fungovanie schengenského priestoru

Uvedené vnútroštátne predpisy

Verordnung des österreichischen Bundesministers für Inneres vom 9. Mai 2019 über die vorübergehende Wiedereinführung von Grenzkontrollen an den Binnengrenzen (Nariadenie rakúskeho ministra vnútra z 9. mája 2019, ktorým sa dočasne obnovujú hraničné kontroly na vnútorných hraniciach) (ďalej len „nariadenie z 9. mája 2019“)

Krátky opis skutkového stavu a konania

- 1 Dňa 16. novembra 2019 podstúpil s'azovateľ so svojím osobným motorovým vozidlom pri vstupe zo Slovinska hraničnú kontrolu na diaľničnom hraničnom priechode Spielfeld. Bol pri tom vyzvaný, aby sa preukázal cestovným pasom alebo občianskym preukazom. Na otázku, či ide hraničnú kontrolu alebo kontrolu totožnosti mu bolo oznámené, že ide o hraničnú kontrolu. Na ďalšiu otázku, čo by sa stalo, ak by sa nepreukázal cestovným pasom, mu bolo oznámené, že by musel počítať s trestným oznámením.
- 2 Dňa 19. decembra 2019 podal s'azovateľ na vnútroštátnom súde proti hraničnej kontrole s'ťažnosť. [Hraničná kontrola] predstavuje protiprávny akt priamej poriadkovej a donucovacej právomoci.

Stručné uvedenie dôvodov predloženia prejudiciálnej otázky

- 3 Vnútroštátny súd má pochybnosti o súlade právneho základu pre spornú hraničnú kontrolu – nariadenie z 9. mája 2019 – s právom Únie, najmä s Kódexom.
- 4 Článok 22 Kódexu zakazuje hraničné kontroly na vnútorných hraniciach Európskej únie. Upravuje dve výnimky z tohto zákazu. Podľa článku 25 Kódexu je povolené obnovenie hraničnej kontroly na vnútorných hraniciach v prípade

vážneho ohrozenia verejného poriadku alebo vnútornej bezpečnosti. Podľa článku 29 Kódexu sa môžu obnoviť hraničné kontroly v prípade trvalých závažných nedostatkov týkajúcich sa kontroly vonkajších hraníc, ktoré predstavujú ohrozenie celkového fungovania priestoru bez kontroly vnútorných hraníc a verejného poriadku alebo vnútornej bezpečnosti.

- 5 V Rakúsku boli hraničné kontroly znova obnovené od 16. septembra 2015. Od 16. septembra 2015 do 10. mája 2016 vychádzalo ich vykonávanie najprv z článku 29 Kódexu a následne z článku 25 ods. 2 Kódexu. Od 11. mája 2016 do 11. novembra 2017 boli kontroly viackrát predĺžené, a to vychádzajúc z troch po sebe nasledujúcich vykonávacích rozhodnutí Rady, naposledy z vykonávacieho rozhodnutia 2017/818.
- 6 Keďže Európska komisia po 11. novembri 2017 Rade nepodala ďalší návrh na predĺženie hraničných kontrol, mohlo ich predĺženie v Rakúsku od tohto okamihu vychádzať už len z článku 25 ods. 1 Kódexu.
- 7 Oznámením z 12. októbra 2017 Bundesminister für Inneres (minister vnútra) Európskej komisii oznámil predĺženie hraničných kontrol o ďalších šesť mesiacov (11. november 2017 až 11. máj 2018). Následne boli kontroly na základe troch ďalších nariadení ministra vnútra predĺžené ešte trikrát vždy o šesť mesiacov, naposledy nariadením z 9. mája 2019 na obdobie od 13. mája 2019 do 13. novembra 2019.
- 8 Vnútroštátny súd v tomto plynulom slede nariadení na predĺženie hraničných kontrol vidí kumuláciu v Kódexe upravených prípustných celkových období na obnovu hraničných kontrol, ktorá porušuje právo Únie, keďže takáto kumulácia odporuje zneniu článku 25 ods. 4 Kódexu. Ak by bola prípustná, každé časové obmedzenie predĺženia hraničných kontrol by sa mohlo obchádzať.
- 9 Vnútroštátny súd si je vedomý toho, že odchýliť sa od zákazu kontrol na vnútorných hraniciach je možné aj na základe článku 72 ZFEÚ, dospel však k záveru, že tento článok sa v predmetnom prípade nemá použiť.
- 10 Oznámenia o obnove kontrol na vnútorných hraniciach, ktoré rakúsky minister vnútra adresoval Európskej komisii, nevychádza z článku 72 ZFEÚ, keďže žiadne z nich sa na toto ustanovenie neodvoláva. Odvolanie sa na článok 72 ZFEÚ sa navyše zdá byť neprípustné. Derogačné ustanovenia Kódexu predstavujú výnimku, ktorá sa vzťahuje na verejný poriadok a vnútornú bezpečnosť v súvislosti s hraničnými kontrolami, a preto sa majú posudzovať ako *leges speciales* k článku 72 ZFEÚ. Účinok v Kódexe upraveného obmedzenia obnovy hraničných kontrol by bol podkopaný, ak by sa členský štát po uplynutí tam explicitne upravenej lehoty mohol opakovane oprieť o článok 72 ZFEÚ.